

ירושלים קול ששון וקול שמחה

עוד ישמע בערי יהודה ובחוצות

וקול בלה

קול חתן

בעז"ה

ספר

אבני שי"ש

והוא ליקוט תשובות להלכה בד' חלקי שו"ע אשר השיב לשואליו,
הרב הגאון הגדול, מעוז ומגדול, מגדולי ההוראה בעידנו
ה"ה מורינו ומאורינו

הגה"צ רבי יצחק שטיין שליט"א

דומ"ץ דק"ק פאלטישאן

וראב"ד ביד"צ שע"י כולל בית תלמוד להוראה קארלסבורג
(מלוקטים מתוך ספר שאלות ותשובות דברי יצחק, העומד להופיע
לאור ומעוטר בהסכמות נלהבות מגדולי וזקני פוסקי הדור שליט"א)

ונלווה אליו דברי תורה ומכתבים של המחנותנים
הנעלים, האדמו"רי"ם הרבנים הגאונים הצדיקים
שליט"א, ולהבחיל"ח אבותיהם וזקניהם הקדושים של
החתן והכלה נשמתם עדן.

יו"ל ע"י תלמידיו שומעי לקחו

לרגל שמחת נישואין של בתו הכלה המושלמת והצנועה תחי'
עב"ג החתן החריף והמושלם בגש"ק

הרב יוסף מאיר הורוויץ שליט"א

בן הגה"צ רבי אלעזר יצחק אייזיק הורוויץ שליט"א

כ"ק אדמו"ר תולדות צבי ספינקא

ו' שבט תשס"ד לפ"ק

הבינו"ט

ולאטשוב

ליזענסק

קאדלין

טשענאבאל - סקווידא

רבי דוד לייקוס

לעלוב

קאזניץ

ליקוץ

לובלין

היהודי הק' מפשיסחא

אוהב ישראל

אור לשמים

סאוראן

ראמשיץ

ישמח משה

ידיטשויב - ספינקא

דאמבראוו

וואלאטשיסק

בנטשאטש

זבאריזש

ראדאשיץ

פרימישלאן - שאץ

בעלזא - מאגנאב

מעליץ - דזשיקוב

וואלבראם

פינטשוב

פאלטישאן

וואידיסלב

ספינקא ירושלים - ספינקא ב"ב

ליזענסק

קאזניץ

לינסק

ראמשיץ

הר"א מראמשיץ

מעליץ

ידיטשויב

בעל המלכות לשו"ת"ט

קאסוב

סאסוב

זאבלטוב

סטערליסק

פרימישלאן

מאגליניצא

סטערליץ

ברוך טעם

צמח ה' לצבי

פינטשוב

אמרי יוסף ספינקא

הקל יצחק ספינקא

ר"ה מראצפערט

ר"ה מראקאווער

ב"ח

נודע ביהודה

ר' העשיל מקראקא

מהרש"א

תוספות יו"ט

מהר"א מקראלי

בעל תולדות צבי ספינקא

הרה"ק ר' יחזקאל'ע מערץ

התנצלות המו"ל

הנה ידוע רכשם שא"א לבר בלי חבן כך אי אפשר לספר בלי שגיאות, וכבר אמר החכם
מזירת המעות פרושה על כל החיים, ואם זאת אמור בכל ספר, הרי הדברים ק"ו בספר
הנוכחי שנעשה במהירות גדולה ובחפז רב, כי כל עצם הרעיון על חיבור והוצאת ספר זה
נולדה לפני שבועות ספורות בלבד, כידוע היטב לידידנו. והיות שבחוכן מובאים ד"ת של -
ומזכרים שמם של - הרבה צדיקים וקדושים, ויתכן שהחסרנו או גרענו בתוארים הראויים
ומתאימים לכבודם (למרות השתדלותנו בכל יכלתנו), או ששגינו בעריכת תולדותיהם, או
שלא יצאנו די חובתנו בעריכת הדברים בהערות והארות כראוי, נא אל יחשדנו הקורא
שנעשה מחמת זלזול והזנחה ח"ו, רק יחסדנו וילמד זכות ויתלה על המהירות והלחץ, וכשם
שתדינונו לכף זכות כך ידון אתכם המקום לכף זכות, ותתברכו בכל המוב.

להערות והארות וכל עניני הספר, לפנות אל:

מכון אבני שי"ש

718-436-8072

פיקס:

718-436-0846

נסדר ונערך לדפוס ע"י:

עט סופר

718-302-0629

מזמור לתודה

מיטב תודתנו וברכותינו אמורות בזה להאברך היקר המו"מ בתוי"ש

מאוד נעלה, ברוך המעש ורב הכשרון, ספרא רבה

הרב יואל פילאפף שליט"א

חתן הרב הגאון ר' ברוך נתן הלברשטאם שליט"א - גיסו של הגה"צ הדומ"ץ שליט"א

על עומרו לנצח על מלאכת העריכה וההדפסה בהשכל ודעת וברב כשרון ותבונה,

והשקיע הרבה יגיעות שיצא דבר מתוקן

ישלם ה' פעלו ויתברך ממעון הברכות בכל מילי דמיטב אכי"ר

המו"ל

דפוס המעתיק

Hamatik Printing

170 Ross Street, Brooklyn, N. Y. 11211

Tel: 718-782-1391 - Fax: 718-486-5818

הגה"ק בעל אורחות חיים מספינקא זצ"ל

בס' מגיד תעלומה (להגה"ק בעל בני יששכר) עמ"ס ברכות, דף כ"ו, רש"י בד"ה עד הערב עד חשכה עכ"ל, לכאורה לא ידענו מה חידש לנו בזה, ונראה לפרש, דהנה קשה למה לא אמר התנא עד הלילה או עד צאת הכוכבים, על כרחך לומר עד הערב היינו מכי ערבא שמשא שנתכסה מאור השמש, שוב עבר זמן תפלת המנחה, וזה נקרא ע"ד חשכה היינו שנעדר האור המאיר, וכדכתיב ויקרא אלקים לאור יום ולחשך קרא וכו', וכ"כ תר"י דתפלת המנחה רק עד שקיעת החמה, דגם הדם של קרבן התמיד נפסל בשקיעת החמה, זה מה שג"ל בכוונת רש"י.

הג"ה. ואפשר לומר עוד כוונה ברש"י ז"ל, כי בזמניהם היו מתפללים ערבית בעוד היום גדול, כמבואר ברש"י ותוס' בריש המסכתא בשם הירושלמי, וסד"א דאז אסור להתפלל מנחה, קמ"ל דעד חשיכה מותר, דעביד כמר עביד בדלקמן ד' כ"ו, וכן איפסקא הלכה, וכן נוהגין העולם שמתפללין מנחה עד חשיכה. זק"ל.

רש"י בד"ה עד הערב עד חשכה עכ"ל לכאורה
לא ידענו מה חידש לנו בזה ונראה
לפרש דהנה קשה למה לא אמר התנא עד הלילה
או עד צאת הכוכבים על כרחך לומר עד הערב היינו מכי ערבא שמשא שנתכסה מאור השמש, שוב עבר זמן תפלת המנחה, וזה נקרא ע"ד חשכה היינו שנעדר האור המאיר, וכדכתיב ויקרא אלקים לאור יום ולחשך קרא וכו', וכ"כ תר"י דתפלת המנחה רק עד שקיעת החמה, דגם הדם של קרבן התמיד נפסל בשקיעת החמה, זה מה שג"ל בכוונת רש"י :

תשובה מהגאון שר התורה הפוסק המובהק
המהרש"ם מברעזאן זצ"ל*
אל כ"ק הרהגה"צ רבי ברוך ראבין מבריזדוביץ וצוק"ל

ב"ה, ה' יתרו תרע... ברעזאן

לכבוד המאה"ג החסיד בגש"ק מו"ה ברוך ראבין נ"י אבדק"ק ברעזדאוויץ

לתשו' מכתבו הנוכחי הנני, כי מאז בוא מכתבו בין חבילת מכתבים אשר רבו מאוד ולא יכולתי למצאו ועתה צויתי לחפשו, והנני בזה כי הדבר פשוט שהבעל מחויב לצאת עמה מדירת אביו, וידוע מ"ש הרשב"א בחי' דף נ"ז ע"ב ד"ה רשע הוא, דאם אינו מקיים הרחק מן הכיעור רשע הוא, ואף שאינו עושה שום איסור עיי"ש, והנ"ב בזה בפרט דאשה יכולה לעכב מלדור שם מפני קטט של חמותה, ולכן מחויב הבעל לצאת מן הדירה ולדור עם אשתו בבית אחר.

הק' שלום מרדכי הכהן אבד"ק הנ"ל

(* תשובה זו שלא נדפסה עדיין, סובבת על שאלת הגה"ק הנ"ל (שהצילום מחלק ממנה הוצגה להלן), ע"ד אשה אחת שדרה עם בעלה בבית חותנה, וחמותה חורגה (היינו שלא היתה אמו של בעלה, כי חותנה נשא אותה בזיווג שני) חשד אותה עם בעלה דהיינו חותנה של האשה, וארכה לה תמיד למצוא עלי' בלבולי שוא "בקנאתה בה", ואי לכן חזרה לבית אבי' אחרי איזה חדשים אחרי החתונה, ואינה רוצית לחזור לדור עם בעלה בבית אביו, ובעלה רוצה דוקא שתשוב אליו לבית אביו שהיא אינו חושש כלל לאמרת אמו-חורגו ואינו רוצה לעזוב את אביו כי יחיד הוא לו וטוב לו עמו, והשאלה היא אם צריכה לחזור, ואם אף מותרת לחזור.

ב"ק הגאון הצדיק אברק"ק וואיריסלב זצ"ל

מכתב הסכמה לספר על הלכות נדה
ובו חידוש דין לענין מזיגת כוס מיי או קאווע*)

ישכר בער הלוי ראמנבערג

אב"ד דק"ק וואיריסלב

ב"ה ר"ח ניסן תשמ"ג לפ"ק

ברוך אלקינו שבראנו לכבודו וחיי עולם נטע בתוכנו, וגם בדור השפל הזה שחשכו המאורות ובטלו כל מקומות התורה במזרח איראפא, ונתן בלב עמלי תורה מהדור החדש לחבר חבורים נחוצים ועוזרים לבעלי הוראה למצוא הלכות שלא מצאנום מבוארות, בפרטי פרטיהם בש"ע, והם ביכצום מספרים רבים למקום אחד, וזה מיקל לבוא למסקנא הראוי, והנה הרה"ג האברך המופלג כש"ת מוהר"ר . . שליט"א בחר לבאר ולפרש את ה' נדה שכבר העידו חכמי המשנה ז"ל שהן הן גופי הלכות, וקיבץ ממקומות רבות והוסיף מן דילי' הוספות חשובות, וכל מן דין סמוכו לנא, יעזרהו השי"ת להמשיך בעבודת הקודש בנחת והרחבה ושמחה ובריות גופא לשמחת לב כל מבקשי דבר ה' זו הלכה כברכת הדו"ש וחותם בכל חותמי ברכות שבמקדש.

ישכר בער הלוי ראמנבערג

לא עיינתי אלא במקצת מקומות, ורצוני להעיר רק הערה אחת, שהחומרא לדון קאווע ומיי שיהי' בכלל מזיגת הכוס שאסור בימי נדתה, אין נראה כלל, דהוי כמא בעלמא, ורק במשקה המשכר אסור**).

*) הסכמה רבת המשמעות והרגש הזאת, ניתנה לספר על הל' נדה, ולא נדפסה מאיזה סיבה שהוא, ומצאנו למעניין להציגה מפאת סגנונה ולשוונה, ובמיוחד לתועלת ההערה שבשולי המכתב.

**) כן מפורש להדיא בב"י סי' קצ"ה בשם הרשב"א והרב המגיד, וז"ל: כתב הרשב"א בתורת הבית הקצר (שם ד.) מזיגת הכוס בכוס של יין שהוא המרגיל לדבר ערוה ונראה מדבריו שכל המשקים מותרין חוץ מן היין ואע"פ שכתב הרב המגיד בפרק י"א (הי"ט) מזיגת הכוס של יין דוקא אבל של מים מותר דאפשר למידק מיניה דלא שרי אלא של מים דוקא אבל לא של שאר משקים הא איכא למידק איפכא מרישא דנקט כוס של יין ולמימר דלא אסר אלא של יין ולא של שאר משקים ומים דנקט סיפא לאו דוקא דהוא הדין לשאר משקין חוץ מן היין והאי דיוקא עדיף טפי כיון דבהכי דבריו מכוונים עם דברי הרשב"א.

וכ"כ במאירי פ"ט דנדה, וכ"פ המקור"ח שם ס"ק מ"ד, והלחם ושמלה ס"ק כ"ג.

מכתב מהגאון ר' יעקב ישראל קניבסקי (הסטייפלער) זצ"ל

לכ"ק הגה"צ אדמו"ר מספינקא ב"ב זצ"ל

החיים והשלום עד העולם לפא"מ כבוד הרב הגה"צ וכו' וכו' מוהר"נ
כהנא שליט"א אדמו"ר מספינקא

אחרי הקדמות השלום ביקרא דאורייתא אחלה נא סליחתו דפא"מ שליט"א בהיות כי על הב"מ של התאומים אצל הרב פלם לא הכרתי את פא"מ, בשעה שדנו ע"ד ברכת שהחיינו וסבור הייתי כי פא"מ בעה"ב תורני המסתפק ושואל, והשבתי את הנלענ"ד, והרבה נצטערתי מזה כשנודעתי שכ"ק פא"מ מגדולי ההוראה ומצדיקי הדור, אולי ח"ו הי' כפגיעה בכבוד תורתו, אבטח בצדקתו כי יענה ויאמר סליחתי שכן הגידו שמרן החזו"א זצ"ללה"ה היה מחשיב ומפליג מאד תורתו וצדקתו דפא"מ שליט"א ... והנני חוזר על דברי הראשונים כי אילו ידעתי מי הוא פא"מ שליט"א לא הייתי תוקע עצמי כלל להורות במקום גדולי הרבנים ככת"ר שליט"א ... אתייקורי אתייקרנא להנות לפא"מ שליט"א לומה פה עשרים ל"י לכ"ק נא להתפלל בעדי יעקב ישראל בן ברכה שאזכה לעבוד את השי"ת באמת ובתמים מתוך הרחבה ובלא בלבול וטרודות

והננו חותם בכל חותמי ברכות דוש"ת בכבוד ויקרא דאורייתא המצפה לרחמי השי"ת ולגאולה שלימה בב"א

יעקב ישראל קניבסקי

אם ייטיב חסדו לצוות לעושי דברו להודיענו מלות אחדות שאין בל"ב פא"מ שליט"א קפידא עלי יהא בזה גמ"ח רבה.

כ"ק הגאון הצדיק רבי נחמן כהנא זללה"ה אדמו"ר מספינקא בני ברק, נולד בספינקא בשנת תרס"ה לאביו הגה"ק רבי צבי הירש כהנא אבד"ק ספינקא (בן הגה"ק רבי נחמן כהנא זצ"ל אבד"ק ספינקא בעמח"ס אורחות חיים על שו"ע או"ח, שהי' בן הגה"ק רבי חיים ארי' כהנא זצ"ל דומ"ץ דק"ק סיגעט בעמח"ס דברי גאונים על שו"ע חו"מ, וחתן הגה"ק בעל אמרי יוסף מספינקא).

נתגדל בספינקא ועוד זכה להכיר את זקינו הק' בעל אמרי יוסף, והיתה צורתו חקוקה בזכרוננו כפי שאמר הרבה פעמים, וכן הכיר עוד את זקינו בעל דברי גאונים וחזר על ענינים ששמע מממנו בעודו בגיל צעיר, הי' מתמיד עצום בתורה יומם ולילה משחר טל ילדותו, וראה סימן ברכה בלימודו והי' כמעין המתגבר עד יומו האחרון, הי' בקי עצום בש"ס ופוסקים כאחד מהגדולים, הרביץ תורה לתלמידים כל ימי חייו, חזר על ד' חלקי שו"ע הרבה פעמים, והי' בקי בהם על פה וברוב סוגיות הש"ס

1891. 2. 2. Die "C" auf der Insel war in der Nacht vom 1. auf den 2. d. d. 1891.

משה ואלה שמות בני ישראל אשר יצאו מצרים

[illegible][illegible]

1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296
 2297
 2298
 2299
 2300
 2301
 2302
 2303
 2304
 2305
 2306
 2307
 2308
 2309
 2310
 2311
 2312
 2313
 2314
 2315
 2316
 2317
 2318
 2319
 2320
 2321
 2322
 2323
 2324
 2325

לו עשר ידות, ומחדש נפלא בכל חדרי התורה, ונאותן ובעל מדות להפליא, תפלותיו ושלחנותיו הטהורים היו בהתלהבות ואש קודש, רבים הסתופפו בצילו והתחממו לאורו, ונהנו ממנו עצה ותושיה. בשנת תרפ"ח התיישב בק"ק קארלסבורג ופתח שם ישיבתו בה הרכיץ תורה לחלמידים עד מלחמת העולם, בערך בשנת תר"צ נתקבל כאב"ד מיהלבאך סמוכה לקארלסבורג, בשנת תש"ח נתקבל כאב"ד בעיר ואם בישראל ק"ק קלויזענבורג ושימש בה עד שנת תשי"א שאז עלה לארצה"ק ושימש כאב"ד בני ראם מסמי' עד שנת תשי"ז שאז התיישב בעיר בני ברק, פתח שם בית מדרשו שנעשה תל תלפיות שמשם יצאה תורה והוראה וקדושה וחסידות לכל האיוור. רביה"ק מסאטמאר זי"ע ביקר אצלו כמה פעמים והחשיבו כאחד מעמודי התווך של היהדות החרדית, גם הגה"ק בעל חזון איש זצ"ל קירבו והחשיבו מאוד ואת הוראותיו (וכמבואר כאן במכתבו של הסטייפלער בעל קהילות יעקב יעקב שכתב "שמרן החזון" זצלה"ה היה מחשיב ומפליג מאד תורתו וצדקתו דפא"מ שליט"א"). נתבקש לשיבה של מעלה ביום א' דחווה"מ סוכות שנת תשל"ז, ומנו"כ בהר הזיתים, זקינה של הכלה הרהגה"צ אבד"ק וואדיסלב שליט"א הוא חתנו.